

Κεφάλαια 71 - 72

Ερμηνευτικές ερωτήσεις

1. «Δράσαντες δέ τοῦτο ... ἠνάγκασαν τὴν γνώμην»: α) Τι επεδίωκαν με την πράξη τους αυτή οι ολιγαρχικοί; β) Ποιες ήταν οι επιπτώσεις της απόφασης αυτής για τη λειτουργία της δημοκρατίας;

Λεξιλογικές ασκήσεις

1. Να συνθέσετε το ρήμα **ἠγοῦμαι** διαδοχικά με τρεις προθέσεις και να σχηματίσετε από κάθε σύνθετο ένα παράγωγο ουσιαστικό (μπορείτε να χρησιμοποιήσετε διαφορετικές παραγωγικές καταλήξεις). Με τις λέξεις που θα προκύψουν να σχηματίσετε ισάριθμα ονοματικά σύνολα.

Κεφάλαια 72 - 73

Ερμηνευτικές ερωτήσεις

1. Για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, οι δούλοι τάχθηκαν στο πλευρό των δημοκρατικών;

Λεξιλογικές - Σημασιολογικές ασκήσεις

1. **λαμβάνω**: Να συνθέσετε το ρήμα με έξι προθέσεις και να σχηματίσετε από κάθε σύνθετο ένα παράγωγο ουσιαστικό. Με τα ουσιαστικά που θα προκύψουν να σχηματίσετε ισάριθμα ονοματικά σύνολα.

Κεφάλαιο 74

Ερμηνευτικές ερωτήσεις

1. α) Πώς χαρακτηρίζει ο ιστορικός τη στάση των γυναικών στη μάχη;
- β) Γιατί δίνει έμφαση στη συμμετοχή των γυναικών; Να απαντήσετε έχοντας υπόψη σας και τη θέση της γυναίκας στην εποχή του ιστορικού.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

1. Να αναγνωριστούν ως προς την κλίση τα παρακάτω ουσιαστικά και να γραφεί η αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.

α. τήν δίκην:
β. τούς χάρακας:
γ. τοῦ τεμένους:
δ. τῆς γνώμης:
ε. τῶ πλήθει:
στ. τῶν οἰκιῶν:
ζ. τῆ φυλακῆ:
η. τῆ προφάσει:
θ. τόν πλοῦν:
ι. τόν λιμένα:

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

1. Να γραφούν οι αντίστοιχοι τύποι του συγκριτικού και υπερθετικού βαθμού των παρακάτω επιθέτων.

συγκριτικός	υπερθετικός
α. τοῦ ἀξίου (αρσ.):	
β. τὰς κενάς:	
γ. το ἔννομον:	
δ. ὁ ἔγκυρος:	
ε. τῶν ἄκρων:	
στ. τῷ ἱκανῷ:	
ζ. τον φρόνιμον:	
η. τοὺς ἀναιδεῖς:	
θ. το ὑγιές:	
ι. τῆς πλουσίας:	

2. Να γραφεί ο συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός των παρακάτω επιθέτων και στα τρία γένη:

συγκριτικός	υπερθετικός
α. ὁ φίλος:	
β. ὁ πλήρης:	

γ. ὁ σώφρων:
δ. ὁ ένδεής:
ε. ὁ θρασύς:
στ. ὁ αίσχρός:
ζ. ὁ πολύς:
η. ὁ μέγας:
θ. ὁ ήδύς:
ι. ὁ καλός:

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

2. Να μεταφερθούν οι παρακάτω συνεκφορές στη ζητούμενη πτώση του ίδιου αριθμού.

α. ήμετέρα πατρίς	(γεν.) :
β. μηδείξ στρατιώτης	(δοτ.) :
γ. ούδεμία πόλις	(αιτ.) :
δ. τοιούτοι όπλίται	(γεν.) :
ε. ήτις πίστις	(δοτ.) :
στ. έμοί πατέρες	(δοτ.) :
ζ. ούδένων κόσμων	(δοτ.) :
η. τάδε έδάφη	(αιτ.) :
θ. τις άνήρ	(αιτ.) :

Ι.ΤΟΥΤΟ ΎΣΤΥ

(δοτ.) :

ΡΗΜΑΤΑ**ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ**

1. Να αντικατασταθούν χρονικά τα ρήματα στο ίδιο πρόσωπο:

θεραπεύεις					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

έκπληττομεν					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

βουλεύουσι					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

διαφυλάττει					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

παύετε					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

ρίπτεις					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

1. Να αντικαταθούν χρονικά οι ρηματικοί τύποι:

θύεσθε					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

ταράττονται					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

ψηφίζει/η					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

στρατεύεται					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

έκπαιδεύομαι					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

κοπτόμεθα					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

έβουλεύου					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

πορεύεται					
Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακ.	Υπερσ.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β΄

1. Να συμπληρωθεί ο πίνακας στις άλλες εγκλίσεις του ενεργητικού αορίστου β΄:

ΟΡΙΣΤΙΚ Η	ΥΠΟΤΑΚΤΙ ΚΗ	ΕΥΚΤΙΚ Η	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙ ΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑ ΤΟ	ΜΕΤΟΧ Η
ἤγαγε					
ἐφύγετε					
εἶδον (γ' πλ)					
ἔλιπες					
ἐτύχετε					
εἶπες					
ἀπῆλθε					
ἐλάβετε					
ἔπαθε					
εἶλες					

2. Να συμπληρωθεί ο πίνακας στις άλλες εγκλίσεις του μέσου αορίστου β΄:

ΟΡΙΣΤΙΚ Η	ΥΠΟΤΑΚΤΙ ΚΗ	ΕΥΚΤΙΚ Η	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙ ΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑ ΤΟ	ΜΕΤΟΧ Η
ἀφίκου					
ἐγένετο					

ἦσθοντο					
ἠγάγου					
εἶπεσθε					
εἴλου					
ἐλάβετο					
εἶδεσθε					
ἠϋρετο					
ἔσχου					

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ

1. Να κλίνετε τον παρατατικό των παρακάτω ρημάτων:

τολμάω-ῶ	ὀράομαι-ῶμαι	αἰρέω-ῶ	σκοπέομαι-οὔμαι	ζημιόω-ῶ	βεβαιόομαι-οὔμαι

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

1. **Να υπογραμμιστούν και να χαρακτηριστούν τα υποκείμενα, τα αντικείμενα και τα κατηγορούμενα των παρακάτω προτάσεων :**

1. Ὁ Δάφνις ἐσύριζεν.
2. Κέρατα ἔλαφος θήλεια οὐκ ἔχει.

3. Ὁ βίος βραχύς ἐστί.
4. Ἡ Σάμος νῆσος ἐστί.
5. Θαυμάζομεν τὴν ἀρετὴν τῶν προγόνων.
6. Ἀπολαύουσιν τῶν ἀγαθῶν.
7. Οἱ τριάκοντα ἦσαν τύραννοι.
8. Οὐδείς ἐγένετο σοφός.
9. Φίλιππος φαίνεται ἀξιόπιστος.
10. Τὰ ὄρη ἦν ὑπερύψηλα.

ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων, τον τρόπο εισαγωγής, εκφοράς και το συντακτικό τους ρόλο.

1. Ἐπειδὴ δὲ κατηγόρησαν τοῦ Σωκράτους οἱ ἀντίδικοι, ὡς οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, οὐ νομίζοι, ἕτερα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσφέρει, παρελθὼν Σωκράτης εἶπε.
2. Ἐκτήσαντο φίλον, ὅς ἔργον εἶχε σκοπεῖν ὅ,τι ἂν ἡ λέγων ἢ πράττων ὠφελοῖη τε καὶ εὐφραῖνοι Διόδωρον.
3. Ἄμα δε τῇ ἡμέρᾳ συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον, ὅτι Κῦρος οὔτε ἄλλον πέμποι σηματοῦντα, ὅ,τι χρή ποιεῖν, οὔτε ἄλλος φαίνοιτο.
4. Δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ, ὅταν εἰσφορὰν εἰσενεγκεῖν δέη, ἦν πάντες εἴσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέλουσι.
5. Ἐζήτησεν ἂν με τὸν παῖδα τὸν γράφοντα τὰς μαρτυρίας, ἴν', εἰ μὴ παρεδίδουν, μηδὲν δίκαιον λέγειν ἐδόκουν.
6. Οὐκ ἐπιστάμεθα ὅτι βασιλεὺς ἀπολέσαι περὶ παντός ἂν ποιήσαιτο, ἵνα καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι φόβος εἴη ἐπὶ βασιλέα μέγαν στρατεύειν;
7. Ἐπεὶ τοίνυν συναίτιος εἶ, κατάμενε, ἵνα καὶ περὶ σοῦ βουλευσώμεθα.
8. Ἐπειτα γινώσεται Κυαξάρης, ὅτι οὐ νῦν ἔρημος γίνεταί, ἤνικα οἱ φίλοι αὐτοῦ τοὺς ἐκείνου ἐχθροὺς ἀπολλύουσιν.

9. Ἴστε ὅτι ἄνδρες ἀμείνους δόξετε εἶναι, ἐπὶν παρά τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνητε.
10. Πρὶν δὲ αὐτὸν ὀρμηθῆναι ἐκ Τεγέας, παρήσαν οἱ Θηβαῖοι λέγοντες ὅτι ἀφίᾳσι τὰς πόλεις αὐτονόμους.

ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ

Α. Στις παρακάτω προτάσεις να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τα απαρέμφατα, να βρείτε το υποκείμενό τους και να δηλώσετε αν πρόκειται για ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία.

1. Τὸν γὰρ οὐκ ὄντα ἅπας εἶωθεν ἐπαινεῖν.
2. Ὅ,τι ἂν ποιῆς νόμιζε ὄρᾱν θεοὺς τινάς.
3. Ἄστυάγης ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν.
4. Ξενοφῶν οὐκ ἐδύνατο καθεύδειν.
5. Τόλμησον ὀρθῶς φρονεῖν.
6. Σωκράτης πάντα ἡγεῖτο θεοὺς εἰδέναι (=νόμιζε ὅτι οἱ θεοὶ ὅλα τα γνωρίζουν).
7. Τὸν καλὸν κάγαθὸν ἄνδρα εὐδαίμονα εἶναί φημι.
8. Κίμων ἠνάγκασε τὸν βασιλέα συνάψαι μάχην.
9. Σωκράτης βούλεται διδάσκειν τοὺς συνόντας τὴν ἀρετὴν.
10. Καλῶς ἀκούειν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν θέλε.
11. Ὡρα (ἐστίν) ἡμᾶς ἀπιέναι.
12. Θαρσεῖν χρή τὸν ἄνδρα τὸν σοφόν.

